

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 12-го ТРАВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MAY 12, 1978 No. 106. VOL. LXXXV.

Цієї суботи і неділі відзначать на Союзівці 35-річчя створення Української Дивізії

Союзяка. Кергонксон. (О. Л-ий) — Цієї суботи і неділі, 13-го і 14-го травня 1978 р., оселя УНС Союзівки відкриває свої гостинні приміщення і простори терени для особливих цілі — центральних ювілейних відзначень 35-річчя створення у 1943 р. Української Дивізії, першої і єдиної української регулярної збройної сили в часі Другої світової війни.

Цими центральними відзначеннями на Союзівці Головна Управа Братства кол. воєнк 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії та Крайові Управи Братства ЗСА і Канади започатковують щогорічні ювілейні відзначення у цілому вільному світі створення Української Дивізії як подумано-го зав'язу української армії в часі Другої світової війни із метою продовжувати збройну боротьбу у ланцюгу українських вільнолюбних змагань за відновлення української державності. Рівночасно Головна Управа Братства та Крайові Управи заохочують поодинокі Станції на місцях відзначити річницю цієї важливої події в історії наших вільнолюбних змагань окремо по своїх осередках та у міру місцевих обставин.

Святкування на Союзівці починається в суботу, 13-го травня, о год. 2-й по пол. поширення: ювілейним пленарним засіданням Головної Управи Братства 1. УД УНА з участю представників Крайових Управ ЗСА і Канади та поодинокі Станції Братства.

Ввечері того ж дня о год. 6-й відбудеться Ювілейний Бенкет з участю представників комбатантських та громадських організацій. Свято відкриє

голова Головної Управи Братства д-р Роман Дражньовський, а після Дивізійного Апелю святочне слово виголосить кол. довголітній голова Головної Управи, редактор єдиного українського воєнного журналу "Вісті комбатанта", д-р Мирослав Малешкий з Торонто, Канада.

У мистецькій програмі в оформленні Ореста "Гоголь" Слупчинського виступлять Марія Ясінська-Мурована, сопрано, та дивізійні мистецькі сили — бас-баритон бандурист Володимир Мота і Монте-Алто, піаніст Тарас Логут та Капелла Бандуристів і Хор при Станції Братства 1. УД УНА в Ньюарку під керівництвом О. Головацького і В. Юрковича, як також надійна декламаторка Мотря Слупчинська, доня дивізійника.

Після бенкету відбудуться воєнці вечірні догри оркестри "Дніпро" Олександра Строчко під аранжуванням Ярослав Палатайка з Філадельфії та Ореста "Гоголь" Слупчинського з Нью-Йорку.

В неділю, 14-го травня, учасники святкувань зорганізованим маршем із прапорами перейдуть до ново-збудованої церкви на Союзівці на Службу Божу в наміренні Українського Народу і Віска та на Панахиду за полеглих і померлих воєнк Української Дивізії.

Ввечері того ж дня о год. 6-й відбудеться Ювілейний Бенкет з участю представників комбатантських та громадських організацій. Свято відкриє

Четвертий Український Фестиваль Нью Джерзі відбудеться 3-го червня

Віллійам Сміт, голова Нью Джерзі Гайвей Авторіті (перший справа), переглядає програму четвертого Українського Фестивалю з п-ї Ромою Приймемо-Богачевською та інж. Михайлом Чайківським після офіційного проголошення цієї найбільшої української імпрези в стейті, яка відбудеться в суботу, 3-го червня, в Гарден Стейт Арте Центрі.

Ньюарк. — Понад 3,000 квитків із загального числа 5,000 на четвертий з черги Український Фестиваль, який відбудеться в суботу, 3-го червня, в Гарден Стейт Арте Центрі в Голмдел, Н. Дж., вже були розпродані з початком цього тижня, повідомив Андрій Кейбіда, член фестивального комітету в заряді розпродажу квитків.

Організації, які зацікавлені в продажі ще деякої кількості квитків, а тим самим в заробітку одного долара від квитка в числі 50 або більше, повинні негайно зголошуватися до А. Кейбіди, тел. (201) 763-1569, в справі замовлень. Кінцевим рішенням на розпродаж квитків за цією системою є середа, 24-го травня.

Уміжчаси фестивального комітету, що його очолює інж. Михайло Чайківський, працює інтенсивно над різними аспектами цілоденної програми, початок якої намічений на 11-ту годину вечір. Виступи українських молодечих ансамблів, мистецьких виставок, покази ноші тощо заповнять денну частину фестивальної програми. Українські страви будуть в розпродажі під час цілого дня.

Велика мистецька програма, в рамках якої виступлять кращі українські артисти та хорів і танцювальні ансамблі, розпочинається в 5-й годині по полудні на великій сцені амфітеатру. Мистецьким оформленням програми займається п-ї Рома Прийма Богачевська при технічній допомозі Богдана Домардського.

Вперше на українському фестивалі виступить бас Павло Плішка, переловний співак соліст Метрополітаної опери в Нью-Йорку. Чоловічий хор "Прометей" з Філадельфії, під батуту Михайла Длабавей.

Гібсон переобраний на посади Ньюарку, Міллер на посади Ірвінгтону

Трентон. — У міських виборах у стейті Нью Джерзі, які відбулися у четвер, 9-го травня, демократичний посади Ньюарку, Кеннет Гібсон, був переобраний на третю календію, здобуваючи 70 відсотків голосів і перемагаючи 5-ох суперників. Гібсон, який в 1970-му році став першим негритянським посади цього найбільшого міста в Нью Джерзі, є по фаху інженером. Він базував свою виборчу кампанію на його спроможності привернути Ньюарку порівняльну стабільність після расових заворушень, які потрясли містом в 1967-му році. Гібсона, колишнього президента Ради посади ЗСА, підтримала не тільки негритянська громада, але й інші етнічні групи та бізнесовий сектор. У Ньюарку живе багато українців.

У сусідній Ірвінгтоні

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ ПРО СМЕРТЬ ДРУЖИНИ АРКАДІЯ ШЕВЧЕНКА ВИКЛИКАЮТЬ ПІДЗІРІННЯ

Нью-Йорк. — Як уже інформовано у вчорашньому виданні "Свободи", Леоніда І. Шевченко, дружина радянського дипломата українського роду Аркадія Н. Шевченка, який займав в Об'єднаних Націях високий пост заступника генерального секретаря для справ політики і Ради Безпеки та який місяць тому відмовився від повертання до Радянського Союзу, подаючи за причини "розходження" зі радянським урядом, померла внаслідок природної смерті в Нью-Йорку.

Вістку про смерть Леоніди Шевченко, яка стала подією дня поруч вістки про вбивство червононими терористами в Італії колишнього прем'єра Альдо Моро, подав насамперед в Лондонській газеті "Ді Лондон Івнінг Нюз" радянський журналіст Віктор Луїс, якого вважається не тільки офіційним радянським кореспондентом з дозволу друкувати свої матеріали в західній пресі, але й за неофіційного радянського союзу уряду.

Луїс писав, що Леоніда Шевченко померла в своїй помершанні в Москві в понеділок, 10 травня, заживши надмірну дозу пастилок на спання. Коли ж представник пресового агентства Юнайтед Пресс Інтернешнел контактувався телефоном з сином померлої, Геннадієм, високим урядовцем в радянському міністерстві закордонних справ у Москві, той заявив, що його мати померла "природною смертю" в шпиталі.

Вона від довгого часу нездужала на серце та була в жалювистому стані після відмови від повертання до Москви, і я думаю, що це її вбило. — заявив Геннадій Шевченко представникові західного пресового агентства, додавши, що мати померла в шпиталі. Коли ж офіційні кореспонденти спитали про це згаданого радянського кореспондента Луїса знову поклали телефон до трубки, тоді Геннадій Шевченко в Москві, тоді Геннадій, повторюючи повідомлення

Луїса, що мати померла від надмірної дози пастилок на спання та що її труп знайдено в шафі. Геннадій Шевченко цим разом уже відмовився від будь-яких заяв щодо причин самогубства його матері, а свої попередні інформації вивинив тим, що він бажав "захистити ім'я своєї родини".

Дейвід Шпілдер, кореспондент "Нью-Йорк Таймсу" в Москві, в надрукованій в тому щоденнику з 11-го травня ц. р. обширній інформації про смерть 49-літньої Леоніди Шевченко, пригадає ряд більше чи менше відомих інших фактів цієї драми, яка почалася 7-го квітня відмовою Аркадія Шевченка від повертання до Москви. День раніше його дружина Леоніда відлетіла до Москви радянським літаком, а на лівому її супроводили голова радянської делегації до ООН Олег А. Трояновський та радянський посол у Вашингтоні Анатолій Ф. Добринін, які після зустріліся з Аркадієм Шевченком в канцелярії його адвоката Гросса в Нью-Йорку та намовляли Шевченка до повертання.

Після повідомлення про смерть Леоніди Шевченко, її чоловік Аркадій за посередництвом адвоката Гросса склав заяву, в якій сказав: "Смерть моєї дружини була для мене великим ударом. Я навіть не мав нагоди говорити з нею після мого рішення з'їздити зі своєю дружиною до Москви. Моя дочка, яка має тільки 16 років, тепер позбавлена матері, але вона ще має батька і я робитиму все можливе, щоб вона могла прийти і бути зі мною. Я прошу Уряд ЗСА допомогти мені в цьому". Згідно із заявою адвоката Гросса, Аркадій Шевченко перебував тепер "в околиці Вашингтону" у зв'язку з його стараннями дістати право азилу в ЗСА.

ЗСА і СССР погодились щодо заборони хемічної зброї

Женева. — Делегації ЗСА і Радянського Союзу у вівторок, 9-го травня, погодились учасників Міжнародної конференції для розробки розробки дозволу порозуміння щодо заборони хемічної зброї, але ще існують розбіжності відносно найкращих способів перевіряти, чи дотримуються держав не порушують цього договору.

У спільній заяві, яку учасники конференції відчитав Віктор Ліхачов, голова радянської делегації,

ЗСА і Радянський Союз заявили, що продовжуватимуть всі зусилля, щоб остаточний договір щодо заборони хемічної зброї був виготовлений у якнайближчому майбутньому. Конференція в Женеві незабаром припинить свої наради на кілька тижнів, бо представники країн світу планують взяти участь у спеціальній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй для справ розроблення, яка починається в Нью-Йорку 23 травня.

Китайці залишають В'єтнам

Ганой, В'єтнам. — Пресове агентство Френс Пресс інформувало, що тисячі в'єтнамців китайського походження виявили бажання повернутися на батьківщину після того, як почули промову міністра внутрішніх справ Китайської Народної Республіки, який заявив, що Республіка не має наміру повернутися на батьківщину і не вимагатиме від них жадних заяв лояльності до теперішнього уряду. Також в'єтнамські чинники виявили свою готовність до

помогти китайцям повернутися на батьківщину. Ксуан Тю, член Центрального Комітету Комуністичної партії В'єтнаму, заявив, що китайці потребують тільки згодою до відповідей урядів, а всі формальності поладать еміграційні чинники. У В'єтнамі перебуває тепер біля 1,2 мільйона китайців.

ПОМЕР СВ. П. О. ПРОТОПРЕСВІТЕР П. ФАЛЬКО

3 Бавнд Бруку повідомляють, що там в середу, 10-го травня 1978 р., помер на 82-му році життя, після довгої і тяжкої недуги св. п. о. протопресвітер Павел Фалько, бувший заступник настоятеля церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного в Бавнд Бруку.

В. ЧОРНОВІЛ ОБРАНИЙ НА ЧЛЕНА ГОЛЛЯНДСЬКОГО ПЕН-КЛЮБУ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На своєму засіданні 22 квітня ц. р. голляндський ПЕН-Клуб вибрав своїм незвичайним членом Вячеслава Чорновола, який тепер, після ув'язнення в Мордовських таборі, відбуває п'ятирічне заслання в Якутії (Якутська АССР, Ленінський р-н, пос. Чаппанда, ул. Октябрська 16). Чорновола відзначено за його публіцистичну творчість, яка, як відомо, є перекладена на чужі мови. Слід згадати, що вже раніше в члені різних чужинських ПЕН-Клубів були вибрані М. Руденко, В. Стус, М. Осадчий і Д. Шумук. Підтримавши в'язні, які стають членами ПЕН-Клубів, користуються їх опікою. Керівники тих організацій надсилають в'язням листи, роблять заходи для їх звільнення і т. п.

З Києва знову наспіла вістка, що т. зв. покажання Гелія Снегір'ова, яке було опубліковане в київській газеті "Культура і Життя" з 2 квітня ц. р., було зфальшоване після того, як йому зроблено операцію опуху спинного мозку. Стан здоров'я Снегір'ова не покращався, так, що його оперували вдруге минулого місяця.

Про Івана Світличного є вістка, що він уже чотири місяці важко хворий і перебуває в лікарні. В травні ц.

Вячеслав Чорновіл

р. Світличному кінчається строк в Пермському таборі. Його ще чекає п'ятирічне заслання.

Степана Сапеляка, який вже відбув п'ятирічне ув'язнення в Пермському таборі, перевезли в квітні на заслання до Хабаровська.

Петро Вінс, член Української Гельсінської групи, якого засудили на один рік за т. зв. дармоїство, вніс касацію, яку має розглядати київський суд ще цього місяця.

Зіновія Красівського, за судового ще в 1967 році на 12 років ув'язнення за злочини приналежності до Українського Національного Фронту, перевезли до психіатричної лікарні в Кульпаркові б. Львова.

Советський пропагандист нападусе міністра Кафіка

Київська газета "Радянська Україна" помістила у числі з 28-го квітня ц. р. довшу статтю В. Тимофійчука, присвячену діяльності каналського міністра багатокультурності в уряді прем'єр-міністра Еліота Трудо, Нормана Кафіка, відомого читачем "Свободи" з його виступів на Конгресі КУК і на інших більших українських імпрезах. Міністер Кафік, син українського емігранта із Залішчів та матері ірландки, хоч не був активний в українському зорганізованому житті, але вдержував приватно зв'язки з Владикою Ізидором Борсечким, о. митратом Філевичем, д-ром Кушпетом та іншими і весь час цікавився українськими справами і життям українських поселенців в Канаді. Прем'єр Трудо, номінуючи Н. Кафіка на міністра багатокультурності 16-го вересня 1977 року, висловив тоді переконання, що міністер Кафік " внесе до уряду багато нового динамізму й енергії".

Все почалося від Београду, другої фази Європейської Конференції для справ безпеки і співробітництва, у якій взяли участь міністер Кафік, сенатор Павло Юзик і багато інших каналців, які, головним в останніх тижнях тривання Конференції, коли рішалася доля кінцевого комунікату, до якого совети не погоджувались включити справу оборони людських прав, гостро виступали із засудом радянського поступування та нагавували Советський Союз і інші комуністичні країни за непошанування прав людини і Гельсінської угоди в загальному. Советський пропагандист Тимофійчук також починає свій напад на міністра Кафіка від Београду. Він каже, що, мовляв, тільки Советський Союз і інші країни "соціалістичної співдружності" є за скріплення миру і за виконання постанов Гельсінської Конференції, але їм в цьому перешкоджають "воєнні імперіалістичні кола" і "світова реакція", які втручаються у внутрішні

Міністер Норман Кафік

справи соціалістичних країн, "тягнуть нас до часів холодної війни", до конфронтації тощо. "Останнім часом, — пише советський пропагандист, — нашій небагатородній ниві подивляється пан Норман Кафік, призначений неслугою міністром в уряді Канади. Замість того, щоб присвятити свої сили і енергію соціально-культурному розвитку етнічних груп, що живуть у країні, як це належало б йому робити за посадою, він захопився зовсім іншими, далекими від інтересів каналців справами", — каже советський автор. Після такого введення Тимофійчук пригадує Кафікову його виступи в Београді в обороні прав людини, захист ним "політичних опшесленців", яких, мовляв, засуджено за "кримінальні злочини"; виступи на "антирадянських збіговиськах українських націоналістів", зокрема на XII Конгресі КУК, 60-річчю Української Національної Революції в Торонті спільно з д-ром А. Берлієм, редактором "Гомону України", та на інших імпрезах, на яких він, як каже Тимофійчук, "закликав виступати на захист України". Своєю статтю в "Радянській Україні" Тимофійчук закінчує поученням міністра Кафіка, кажучи, що він вибрав не "багатородну ролі і шість дільностей він не підвищить, а навпаки, понизить свій авторитет, бо голошені ними ідеї дуть, мовляв, у розріз з інтересами народу, в тому числі каналського.

Українці в Чикаго на телевізійних передачах

Чикаго, Ілл. (Лук-а). — В неділю, 29 квітня ц. р., о год. 10:30 вечора, зразу після новинок у 10-й годині на руслі ч. 2, на популярній в Чикаго та доволішніх містечках програмі "Two-on-Two", яку яку ведуть назимну Волтер Джекобсон, Бил Кріс та Морт Крим, численні глядачі мали нагоду побачити танцювальний Ансамбль парафії св. Володимира і Ольги при праці.

Згадана телевізійна програма спеціалізується в тому, що для своїх глядачів вона вишукує і підбирає цікаві події, різноманітні ситуації, різні людські зайняття та осяги, чи просто важливі і цікаві епізоди з життя людей та перелік їх як інформаційний матеріал з відповідними коментарями, вивченнями та ілюстраціями.

В неділю, 29-го квітня, на самий Великдень, за старим календарем, ця програма позначилася своїх глядачів із працюю танцювальний Ансамбль парафії св. Володимира і Ольги в Чикаго. Цей Ансамбль веде відомий в Чикаго балетмайстер Любо Цепинський.

Під час праці над танком "Гопак" на тлі поодинокі кроки цього танку, коментатор Джекобсон зробив багато позитивних заяв про українців взагалі, а між його заявами було твердження, що для українців, а зокрема молоді, "диск" є на другому місці після їх народних танків. Вплетені в програму були заяви молодих танцюристів, що український танець — це для них ідентифікація з українством, що вони танцюють з любови до своєї

української Батьківщини, що для них український танок — це спосіб виявити себе як українці серед своїх американських довілків.

Джекобсон згадав, що українська молодь гордиться до праці по самодільних гуртках, що підкреслили самі танцюристи, кажучи, що для них праця гуртом в товаристві молоді багатьох цікавіша, ніж час, проведений на вулиці.

Це, мабуть, перший раз в Чикаго глядачі могли побачити наскрізь позитивне навіснення одного сегменту українського життя, в цьому випадку — молоді, яка працює в танцювальному Ансамблі парафії св. Володимира і Ольги. Важливе й те, що ця передача була зроблена з ініціативи самої програми "Two-on-Two".

День перед тим, а це було в суботу, на передачі новинок о год. 10-й вечора на руслі ч. 9 була показаний сегмент свячення пасок біля собору св. Володимира і Ольги. Так то українська громада в Чикаго на протязі двох днів дістала широкий розголос серед своїх співжителів.

КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ УМІ

Нью-Йорк, Н. Й. — В неділю, 14-го травня ц. р., о год. 5-й по полудні тут в приміщенні Українського Інституту Америки відбувся концерт визначних учнів Українського Музичного Інституту. Виступали тут учні професорів М. Байлової, Т. Богданської, Д. Карановича, Г. Клим, Г. Мірошніченко, Л. Стругальського, К. Чічка-Андрієнко.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожен зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечна торгівля

Минулого тижня Департамент торгівлі повідомив фірму Делалус Ентерпрайзес із Мічигену, що вона не може продавати комуністичному Китаєві інструменти для геологічних дослідів, бо ці інструменти спроможні виявляти не тільки поклади вугілля і нафтової ропи, але також можуть бути використані для військових цілей.

Треба вітати рішення Департаменту торгівлі, що не послухав аргументів президента згаданої фірми, який твердив, що червоний Китай так повинен одержати ці інструменти, вартості 2.8 мільйона доларів, бо, мовляв, китайські чинники заповняли його, що інструменти будуть живити тільки для геологічних дослідів, а не для військових цілей.

Справа з геологічним приладдям — це тільки один приклад досить скomплексованого питання: чи повинна Америка продавати червоному Китаєві таку машинерію, як компютери, радари і т. п., тобто інструменти, які можна використовувати однаково для мирних, як теж і для воєнних цілей?

Противники продажу такої „оборонної технології“ Пекинові твердять, що такий продаж не тільки небезпечний з уваги на те, що Китайська Народна Республіка — це комуністична держава, одержавши потенційний ворог Америки, але також тому, що продаж може спричинитися до того, що Советський Союз, тепершній запеклий ворог червоного Китаю, може відплатити зайняти це більш негучке становище у зв'язках із ЗСА, зокрема відносно нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), а також може йти до загального погіршення у відносинах між Москвою та Вашингтоном. У додатку, противники вважають, що продаж компютерів, радарів, геологічних інструментів і т. д. Пекинові спричинився б до загострення ворожнечі між Советським Союзом і Китаєм, а це — твердять вони — створило б поважну загрозу для світового миру.

Навпроти прихильники твердять, що цей продаж, як і загальне поліпшення у відносинах між Вашингтоном і Пекином можуть мати корисні для ЗСА наслідки, бо можуть скріпити позицію Америки під час будь-яких переговорів із Советським Союзом і також — твердять вони — мілітарно сильніший Китай може зменшити небезпеку для світового миру з боку Советського Союзу.

Отже виглядало б, що частинну рашію мають і прихильники і противники продажу „оборонної технології“ Пекинові. Однак, переконливим аргументом проти продажу є те, що Китай — це, як сказано, комуністична держава, ідеологія якої цілком протилежна до демократичних принципів Америки та інших держав вільного світу, і можна з певністю твердити, що Пекин, який тепер не потребував би допомоги проти Москви, то й зі свого боку робив би все можливе, щоб послабити вільний світ, зокрема Америку, з остаточною метою знищити демократичний бльок. Комунізм по суті імперіалістичний, без уваги на те, чий він: російський, китайський, чи камбоджійський. В додатку, немає жадного задоволення, що комуністичний Китай і Советський Союз із сьогоднішніх ворогів не стануть завтра приятелями, як були в минулому. Тоді ЗСА і союзники мали б до діла з двома комуністичними потугами, які діяли б спільно проти інтересів вільного світу і шлоного людства, а це до того Китай завдачував би свою військову силу саме допомогою з боку Америки.

Отже, продаж компютерів, радарів і т. п. комуністичному Китаєві представляв би собою дуже небезпечну торгівлю і тому уряд ЗСА не повинен відступити від становища, яке зайняв Департамент торгівлі відносно продажу Пекинові геологічних інструментів.

Заарештований згодний шпигун заперечує свою вину

Александрія, Вірджинія. — Роналд Л. Гомфрі, колишній працівник Інформаційної Агенції ЗСА, у вівторок, 9-го травня, на судовій розправі заперечив закиди проти нього, що він брав участь у шпигунській діяльності на користь комуністичному В'єтнаму, заявляючи, що він „гордий і льоальний американець“, хоча признається, що передав в'єтнамцям Дейвідові Трунгові, який теж ошарашений у шпигунстві, деякі „конфіденційні документи“.

Остап Тарнавський

ОСНОВНЕ ПРАВО

Намагання Москви увести до нової конституції постанову про заміну урядової мови у Грузії з грузинської на російську зустрілось у Грузії з демонстративним протестом, у висліді чого режим мусів залишити надалі грузинську мову урядовою у Грузії. Це велика перемога грузинів, а рівночасно важливий акт у планованій розв'язці національного питання у Советському Союзі.

Як відомо, советський режим вважає національне питання залишком буржуазної ідеології, що її виворочив на націоналізм, і проповідує, що з перемогою соціалізму ліквідовано нерівність націй і відносин між націями побудовано на принципах інтернаціоналізму, а національне питання дістає своє остаточне вирішення. Як це вирішення виглядає, казав наглядно пропонує заміна національної урядової мови на російську, що її підсилює режим, як ознаку цього „соціалістичного інтернаціоналізму“.

Виданий виступ грузинів в обороні рідної мови ставив опір цьому планові русифікації під видом соціалістичного інтернаціоналізму та й пригадує, що — наперекір усім твердженням більшовицьких ідеологів із Леніном у провіді — перемога соціалізму зовсім не ліквідує національне питання. Після проби у Грузії, Москва вже не мала відваги запропонувати такої ж зміни урядової мови на російську ні у Вірменії, ні в Азербайджані та й у нових конституціях залишилась урядовою вірменська мова для Вірменії й азербайджанська для Азербайджану.

Перемога національної мови у Грузії, як теж і в Азербайджані та Вірменії, це перемога національності у Советському Союзі за свої права. Право затримати свою рідну мову з визначенням її урядовою конституції — це основне право кожного народу, що входить у склад Советського Союзу. Про це право не було розмови на Конференції в Београді. Хоч і був поставлений натиск на оборону людських прав на цій конференції, то в дійсності навіть не подано точного визначення людських прав. Для демократичного світу — це право на особисту свободу, свободу думки і сумління, свободу вільного вияву думки і її поширювання. Такого права не можуть мати громадяни у тоталітарній державі. Такого права не мають також і громадяни відсталіх країн, де вся увага населення звернена на матеріальне проіснування. Для таких суспільств право на працю і заробіток, соціальне забезпечення і медична опіка важливіші за політичні права. Советський Союз ставив наголос на конференції в Београді

саме на ці соціальні права, визнаючи навіть за цими відсталіми країнами право на національне самовизначення із вільним вибором мови, що соціальний гніт тісно переплітається із гнітом національним.

Не має цього зрозуміння для національних аспірацій народів Советського Союзу, що — за статистичними даними — перевищують вже чисельно росіян у цій новітній російській імперії. Історія показує, що Росія ніколи не втішлась розвитком політичних прав, свободою думки і сумління. Шовіністично-націоналістична була завжди політика російської імперії у відношенні до підкорених народів. Валуєвський циркуляр 1863 року із забороною друкування українською мовою та Емський указ 1876 року про забороною українського друкованого слова взагалі і забороною вистав та імпрез українською мовою показують наглядно, що імперіальна політика Росії плянувала повне знищення окремих народів і націй і повне злиття їх — як це поетично назвав співівець імперіальної Росії Пушкін — у російську мову.

Тепершній режим у Москві більше рафінований. Він не забороною національних мов, але облуодною теорією про „соціалістичний інтернаціоналізм“, використуючи всі засоби централізованої, тоталітарної, спертій на поліційній контролі системі, плянує повне знищення націй.

В такій ситуації всі розмови про людські права в Советському Союзі треба ставити в інший площині. Про які політичні права може говорити поневолений народ, приречений волею режимом на повну загрозу? А в такому становищі тепер української нації. Відбрати народові його мову — це значить вирвати у нього його душу, його національну ідентичність, прирвати його до смерті. Непотрібно ідеалістичного визначення мови, як душі народу, оскільки божественного дару, що робить людину людиною. Хай говорить матеріаліст Людвік Фюрбах, що може мати більший послух у вихованих на матеріалізмі громадян Советського Союзу. А Фюрбах заявив, що мова-слово робить людину вільною. Якщо хтось не вміє себе висловити — говорив цей мислитель — то він раб. Саме говорення — це акт свободи, саме слово — це свобода. Тільки рідна мова дає людині свободу виявити себе в усій завершеності повної людської істоти, ідентифікувати себе в суспільстві рідного народу, з його усім духовним багатством і в історичній перспективі.

Українська мова — це та ідентичність, що на її захист стаяли українські дисиденти, всі ті українці, що

(Закінчення на ст. 3-ій)

Стелан Куропас

ПЕРЕД З'їЗДОМ СЕНЬОРИВ УНС

Вже четвертий раз зійдуться сеньйори УНСОЮЗУ на Союзівці, щоб радитися, що далше робити відносно Організації Сеньйорів і Дому, в якому де-які з них думають прожити серед української атмосфери до часу, доки їм призначено. УНСОЮЗ інтресується долею старших громадян, тому поклав до життя Комісію для справ сеньйорів, зложеною з почесних членів Головного Уряду, а саме: Романа Слободяна, д-ра Я. Палоха, д-ра В. Галана, Миколи Дависки, В. Дідики, І. Іванчука, М. Демидчука і автора цієї статті. Один з них, Микола Давискиба, недавно помер, д-р В. Галан і Р. Слободяна нездужають, д-р Галан не бере участі у з'їздах сеньйорів, а Роман Слободяна з'їзду не минає, та ще й дає 25 дол. кожного року на потреби з'їзду.

Лишається п'ятка, яка мобілізує сеньйорів, складає їх на з'їзді. Сеньйори створили, для допомоги Комісії УНСОЮЗУ, окрему організацію з осідком у Нью-Йорку, яку очолює д-р В. Савчук, а секретаріє і касире а обох мовах Марія Кушнір Бурбела.

УНСОЮЗ устами головного пресдиданця Йосипа Лісигора заявив, що як збереться 150 людей, охочих жити на Союзівці, то до півтора року буде збудований на Союзівці Дім Сеньйорів. На з'їзді довідаємось, коли УНСОЮЗ вініс подання до федеральних властей з просябою про фонди і коли уряд відкинув таку просябу. До відаємось теж, чи УНСОЮЗ намає внести нову просябу, і взагалі які дальші плани має УНСОЮЗ. В касі УНСОЮЗУ є 10 мільйонів доларів резерву, то чи не можна б з тих грошей будувати? Треба знати, чи УНСОЮЗ буде дійсно працювати згідно з гаслом — у пошані до старших. Сеньйори не хочуть ласки, хочуть опіки УНСОЮЗУ, згідно зі статутом. Сеньйори розуміють, що Союз не може роздавати грошей, але гроші на Дім Сеньйорів повернуться чиншом і новими членами родин сеньйорів, які мають вуків і правнуків, і всіх тих же ненароджених. Це не фантазія, бо Дім Сеньйорів вже існує давно у норвежців, шведів, жидів, німців, навіть у арабів. Замало є голосити „в пошані до піонерів“, треба пляну до доброї волі, а найважливіше — треба робити. А як УНСОЮЗ не може, чи не хоче зайнятися справою сеньйорів, то теж треба їм знати. Зближається Конвенція УНСОЮЗУ, яка теж мусить в тій справі сказати своє слово. Тому коліситься та прижидайте на з'їзді. У „Свободі“ і „Українському Тижневику“ подасться оголошення з програмою.

Лука Луш

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Віра Ворскло. ЛАДА. Поетиз. Накладом автора. Торонто, 1977, ст. 496. Обкладинка мистця Богдана Стебелського.

Читачі „Свободи“, здається мені, не зустрічали на сторінках цього щоденника прізвища відомої поетки Віри Ворскло, яка виступає вже з другою книжкою своїх поезій, бо першу, під заголовком „Листи без адреси“, вона видала в 1967 році і дістала була за неї дуже прихильну критику авторів, які розуміються на поезії (Ігоря Шанковського у „Визвольному Шляху“, Ю. Лаврінська в „Новому Шляху“, Лариса Мурович в „Канадському Фармері“ і Ю. Буряківця в ульмівських „Вістях“). Як Славутич в розвідці „Українська поезія в Канаді“ („Західноканадський Збірник“, частина друга, Едмонтон, 1975) бачить у Віри Ворскло „непересічний поетичний хист“ і пише про неї так: „Без перебільшення можна сказати, що В. Ворскло — найбільш талановита українська поетка в Канаді. Здається, в цьому ніхто не сумнівається“.

Яр Славутич проаналізував поезії першої збірки Віри Ворскло, як він сам пише, на основі „поетичних засобів“ і знайшов між ними „верховинні“, „низовинні“ та „середні“. Ці останні, писав Славутич, „заслужують на те, щоб їх якнайбільше читав масовий читач“. Між „низовинними“ поезіями знаходив Славутич такі, як „беруть за серце“. Це підкреслювали й інші критики творчості Віри Ворскло. Ми довше згадали про оцінку поетки Ярм Славутичем, який писав, що „до авторів треба ставити великі вимоги, але до талановитих треба ставити — подвійні“. Славутич продовжував, що Ворскло могла б стати „визначною поеткою“, якщо б послідовно самовдосконалювалась і шліфувати свої твори, а також дбати про чистоту української мови“.

Крім ділових нарад, крім викладів лікаря і архітектів, буде теж розвагова програма з бенкетом в четвер, 8-го червня. З'їзд зачнется — зараз по Службі Божій у місцевій церкві — реєстрацією і обідом. Так звані „Велком найт“ в неділю, 4-го червня, зачнется з музикою і танком — якщо, очевидно, хто зможе і матиме з ким йти в танець. Треба з'їзд зачати навесело і навесело кінчати в п'ятницю, 9-го червня. Отже, до побачення на Союзівці на з'їзді.

Проститься всіх ветеранів Української Армії голосити до пані Бурбелі, ділової секретарки, бо для них буде влаштована спеціальне прийняття зараз по Службі Божій в неділю, 4 червня.

Лада — весела богиня
Радості, снігу, краси,
Приїде, то зразу
загинуть
Сили зими навісні.

Авторка немов відпові-
дає критикові Я. Славу-
тичеві, пишучи, що

Суть поезії не в римах,
Не в блискучих образах,
А в уміній суті незримі
Слів рафаром показати

Образ — тільки символ
мови,
Рима й ритм — це пульс
поетів.
Думка є душою слова,
Думка — це прожектор
ої.

Поетка обороняє твор-
чість О. Олеса, якого не-
доцінювали неокласики, бо
не знаходили в нього со-
нетів.

Ось беру пісні Олеса:
І співа моя земля, —
І мені чомусь
здається, —
Чую пісню солов'я.

В. Ворскло любить „не-
модерного для деякого с-
годні Шевченка, який писав
„для добі“ і „про свою
добу“, писав „для народ-
них мас“, тому

Не критикуй його
сьогодні,
(Закінчення на ст. 3-ій)

Володимир Янів

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ЕКЗИЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У НАШІ ЧАСИ

(На конкретнім прикладі УВУ — на історичному тлі)

(4)

Зворотний пункт заповідальства в 1963 р. Це саме тоді загальне господарське положення Німеччини дозволяє прийти із видатною допомогою для тих, що залишились у Федеральній Республіці. У признанні виявленої життєздатності трьох найважливіших українських наукових Корпораций на європейському Континенті — УВУ, НТШ та УТГІ — приходило до заснування спільної організації, що являється своєрідною надбудовою — звичайно, із залишенням повної автономності сфедерованим установам: Це є початок Товариства Сприяння Українській Науці із правовою особовістю, з визнанням права прилюдної ужитковості. До речі, виступаючи перед аудиторією в „Домі зустрічей“, годиться мені пригадати, що це саме Господарський записаний із нами Дом — почесний доктор УВУ Йоганнес Маврер — видатно спричинився до здійснення важливої ідеї, — до заснування спільного товариства, і я уважаю своїм обов'язком з притомним підкреслити його незাপеречні заслуги.

Мету нового Товариства з'ясував виразно тодішній федеральний міністер для вигнання, утікців та жертв воєнних дій, — Вольфганг Мінінг, коли він вписав 10 жовтня 1963 р. до книги гостей ці знаменні слова: Вказуючи на завдання Товариства із справжнім майбутнім із підкресленням окремих своєрідностей об'єднаних трьох Установ, він побажав, щоб „розбудувати дотеперішні наукові праці, проваджені до цього часу із успіхом та сповнені серйозного зусилля, в напрямі важливого приривку у духовій і культурній сфері європейської спільноти“. Ці слова були незаперечно признанням, але ж вони були рівночасно заохотою і зобов'язанням. Тому

годилося також відповідні ділянки праці послідовно розбудовувати та пляново поширювати.

Звичайно, як перше й основне завдання мусіло залишитися аудиторне навчання, без якого університет не існує. Викладачі відновлювали в акад. році 1965/66. З 1968 р. зберігаються точні статистичні дані і на їх підставі можна було для аудиторії підготувати порівняльну таблицю за 10 років діяльності (1968-77). Деякі порівняльні дані подаю — при переробці доповіді на статтю в доповненні у окремій примітці.* Рівночасно можна вказати на підставі точних порівняльних даних на наступні констатації:

1. Завдяки відновленню аудиторного навчання УВУ вмовилив своїм колишнім студентам повернутися ще до УВУ для завершення студії, які кандидати мусили свого часу перервати у наслідку виїзду із Німеччини. При тому УВУ пішов якнайбільше кандидатам назустріч: вони на студії можуть прийти в часі літніх ферій, коли мають здебільша відпустки, і таким чином вони нічого не втрачають із своєї заробітної платні.

2. Чимало абсолювентів (магістрів) із закінченими студіями в інших університетах, які не можуть продовжувати студії в нормальному часі, — зокрема якщо вони мають відповідальні пости (напр. професорів чи науковців співробітників інших університетів), можуть студії продовжувати в УВУ в часі літніх місяців, — не перериваючи своїх занять, як викладачі. Докторські праці можуть вони писати в часі зимових місяців, стоячи у постійному контакті із рецензентами. Найменше два семестри — за особистою присутністю кандидата у Мюнхені — є вимагати, але рідко коли можна справитися в тому часі із усіми передбаченими завданнями. В десяти роках призначено в сумі 118 дипломів магістрів чи докторів. Це може й не багато, але все таки уможливлено в той спосіб низку українського інтелектуального достроку скріптити свої фахові позиції. Приблизно сотня докторів із УВУ — якщо врахувати також докторів із початкової стадії діяльності УВУ у Мюнхені — є заангажовані як наукові сили і професори у чужих університетах, здебільша американських та канадських, але також в німецьких, французьких та бразильських.

3. Коли літні семестри служать для здобуття фахового знання, існують поруч різноманітні курси українознавства. Ці курси є один із засобів сповільнити процес денацио-

лізації. Учасники курсів — це, здебільша абсолювенти чужих гімназій та студенти чужих університетів, що ніколи не мали змоги вивчати українознавства (яке нормально студент вивчає на Рідних Землях із гімназії). При тому є дуже важливо, що ці молоді люди приїздили до нас приблизно із 15 різних країн. Вони всі слухають викладачів української мови і можуть між собою порозумітися тільки по-українськи. При тих курсах покладено великий наголос на дружнє — товариське життя. В сумі у кількох коротких тижнях досягається кращих наслідків, ніж серед інших умов в часі кількох місяців.

4. Окрему увагу присвячено вишколові учителів українських доповняльних шкіл („суботніх“, чи недільних). Таким чином засіяв впливу УВУ дуже побилюється. Саме ті курси мають для утримання національної субстанції дуже велике значення. При учительських курсах звертається увагу в рівній мірі на методичні питання, як і на поглиблення українознавчих знань. А втім, учасники учительських курсів мають змогу користати поза своїми викладами з усіх викладачів на семестрах.

5. Окрему увагу присвятив УВУ молоді, яка вже не опановує (або назадолбово опановує) української мови. Тому, що більшість українських новопоселенців концентрується у англомовних країнах, підготовлено окремі курси в англійській мові. Але ж вони подумані так, щоб притягати до УВУ не тільки молоді українського походження, але й чужу молоді, зацікавлену у східноєвропейській проблематиці чи в советології. Для тих курсів заповнено спільно Центрального Мініггенського Університету, при чому заздалегідь заповнене зарахування здобутих „кредитів“ (до 9 в часі 6 тижнів інтенсивного навчання).

6. Як студенти, так і професори приїзять із різних країн поселення (з цього погляду є також дуже повчальна статистика) Цікаво відзначити, що ледве 36% викладацького складу живе постійно у Західній Німеччині. Натомість від низки літ приблизно 40% професорів приїздить з-поза океану; до речі, це здебільша повні фахові сили із акредитованих університетів. Така щорічна зустріч колег із різних країн є дуже корисна з погляду обміну думками й здобутим досвідом. Але й для студентів цей приїзд професорів із різних країн і різних університетів має велике значення. Він зчитється глідати на ту саму проблему з різних

аспектів. Колись були відомі „мандрівні челядники“, які для опанування свого ремесла йшли від майстра до майстра. На їх лад були згодом і студенти, які йшли від університету до університету для поширення кругозору. Тепер проблема є поставлена — за даних умов — у протилежному напрямі: це професори різних місць приходять до своїх студентів.

7. В рівній мірі число професорів, що й студентів, які приїхали із усіх усюдів (якщо їх підрахувати за 10 років, то маємо в сумі число 1081! Якось навіть зважити, що деякі приїздили кілька разів, то все таки дійдемо до суми бл. 800 осіб, які за той час перейшли через УВУ) вказує найкраще на те, що УВУ розвивався до поважного духового осередку для цілої діаспори і таким саме центром повинен бути кожний екзильний університет. Звичайно, така зустріч мусить мати певен вплив на культурне й духове життя цілої діаспори, бо кинені думки випромінюються за посередництвом учасників.

8. Говорячи переднеукраїнською — в значній мірі перед німецькою аудиторією, треба було вказати на це один аспект. Приїзд професорів та студентів із різних країн поселення має також значення для німецької Федеральної Республіки. Всі українські гості мають змогу в часі семестрив ознайомитися особисто із розвитком Німеччини, яку вони часто покидали у руїні, а тепер віднаходять у матеріальній та господарській розквіті. Наші українські гості є найкращими посередниками для передавання здобутків німецької культури у своїх країнах. Це має тим більше значення, що поде засягу професорів є розміром широким, — далеко ширшим, як інших суспільних верств.

9. Для міжнародної аудиторії, для якої призначена була доповідь, була цікавою ще одна подробниця, а саме, що в УВУ студіює що раз більше не-українців, — і так напр. чужинців було в УВУ в 1976 р. 14% загальної кількості імагрикулованих студентів. Таким чином, УВУ — бувши важливим духовим українським центром — пішов крок далше і стається духовим місцем зустрічі для інших екзильних груп, що з українцями поділяють спільну долю.

Стільки було б до сказання про навчально-педагогічну діяльність завдань УВУ.

Другою найважливішою — чи паралельно важливою —

(Закінчення на ст. 4-ій)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стр. 2-ої)

Що немоєдний він
для нас.

Поетка Ворскло віршує
дуже легко, про що свід-
чить хоча б оця її по-
етична енциклопедія, в якій
читач знаходить 474 поезії і
читає їх з приємністю, бо в
цій книзі найбільше тих по-
езій, які Славутин називає
„середніми“, „низовин-
ними“, бачучи в них „спон-
танне, шире почуття“, і які
„зворушують читача“.
Ось читаймо вірш:

Ой барвінку, барвіночку,
Квітє кучерявий,
Гнучке твоє бадиллячко
І цупке, на славу!

Ой барвінку, барвіночку,
Буйний та хрепчастий,
На весільні всім віночки
Квітє дай дітятам!

Важко подати зміст цієї
книжки поезій, бо в ній два
„змісти“ — сторінковий і
абетковий займають 26
сторінок друку. Поважне
число віршів — це поясню-

вання, як виникли окремі
слова української мови і
про нашу мову. Це не ети-
мологія як би дехто міг
думати — це поетична ви-
думка авторки, більш чи
менш дотепна. Ось як за-
чинається вірш „Коло-
дій“:

Колом діє, колом діє
І прозався Колодієм.
Колом світ кружля
земний —
Верти-крути
Колодій.

Коло-вічний символ
сонця,
Сонця, що дає життя —
Батько світла,
охоронця,
Батька сили і буття!

Більше число поезій
присвячено Україні і Шев-
ченкові. Окремі поезії ви-
новують І. Котляревського,
І. Мазепу, Патріарха
Сніпного, Петра Кальни-
шевського, Наведено деякі
заголовки віршів:

„Б“ — це літера магіч-
на, „Говорять, грецький
Посейдон“, „Дніпро мо-
гутній і прекрасний“,
„Звілки місяця ім'я“, „Ук-
раїно, моя Україно“,
„Шабля в козака — дру-
жина“, „Люби свій край не
тільки словом“, „Кобза
Данила Потапенка“,
„Перше слово в світі —
Бог“, „Статуя співака Йо-
сипа Гошуляка“, „Стоїть
Шевченко, як пророк“.

Збірку „Ладу“ назвали
ми поетичною енциклопеді-
єю, бо в ній дійсно енци-
клопедичний, і при цьому,
шкільний зміст, в якому за-
ступлена і нова прибрана
вітчизна поетки — Канада,
хоч авторка серцем живе в
Україні й пише про моск-
овських червоних шовініс-
тів так:

Є безумці повсякчас,
Що творити хочуть
з нас
Вид стандартний,
вид один —
Шез біл світ людей
перлин.
Той безумець,
хто підірв
Всіх думок рубас сад
І один лишає вид,
Бо думок він нищить
світ.
У природі свій закон:
Рух — життя, зупинка
— скон.
Все тече, і все —
з різницею
В цій — краса,
багатство й міць!

Поетка пише про свою
„Ладу“:

Лада відкриває серце —
В ній пісненький
водограй:
Ожиги струмки
й озера —
Лада оживила край.

Перша квітка червоніє,
Червоніє — це любов.
Зеленіє — це надія,
Віра — срібно-біла знов.

Критики-естети змо-
жуть знаходити недоліки в
цій збірці — великан по-
етії Віри Ворскло, якої ще
не було в нас. Гадаємо, що
поетка не шукає за рима-
ми, заклашши олівць за
вухо, вона віршує стихій-
но, і тому її рими й асо-
нанси не всі такі, яких

ОСНОВНЕ ПРАВО

(Закінчення зі стр. 2-ої)

усі ворожі наступи, почерез
війни і завоювання, поче-
рез заборони і всі науко-
ві втручання, щоб зміни-
ти її, відібрати їй незалеж-
ну самобутність, якнай-
більше пристосувати до па-
нівної російської. За саму
оборону мови режим ви-
мірює високі кари, само-
вживання мови вважає по-
літичною демонстрацією і
протоією, за яку переслі-
дують.

Цю трагічну ситуацію
глибоко відчули українські
дисиденти і вони взяли на
себе завдання апостолів,
щоб понести у народ ук-
раїнське слово в обороні
української мови. Навіть у
тюрмах і на засланні вони
творять товариства обо-
рони української мови, бо
від рятівництва української
мови залежить рятують ук-
раїнського народу, що його
рафінована політика імпер-
ського режиму призначила
на загибель.

бажали б естети хоча б в
сих строфах:

Любити Вітчизну,
бо вона —
Найбільший дар
від Бога,
Щоб нас усіх одна вела
До Києва дорого!

Нам Україна —
ціль, мета,
Релігія — це зброя.
Хай буде в нас
будова така,
Що з нас кує героїв!

Хай буде в нас
єдина путь
І єдиність, мов залізна.
Нехай усі шляхи
ведуть
У рідну нам Вітчизну!

Дай, Боже, щоб так
було — скаже читач.

Вся міжнародна акція за
людські права для всіх на-
родів, суспільств і всіх лю-
дей повинна включити
перш за все акцію в обо-
роні прав українського на-
роду. Український народ
найбільше утиснений між
понаселеними народами
світу, у нього відібрали
його історію, його обкра-
дають із його культури,
йому відбирають його мо-
ву і приймають його на
загибель. Яких більших
прав може вимагати укра-
їнська людина, коли її
забороняється бути україн-
цем, коли сама назва ук-
раїнськ висуває проти неї
заклид в націоналізм, а
всіляк за цим високую кару
ув'язнення і заслання! На-
що здалися людині най-
більше вишукані забезпе-
чення, за платиними вакаці-
ями і курортними, коли їй
забрали право бути собою.
В міжнародній акції за
людські права особисте
право для кожної людини
— це перша і головна ціль
суспільного порядку у сві-
ті. Але ще важливіше пра-
во людини бути собою,
вільно говорити своєю рід-
ною мовою. Можна диву-
ватися, що в усіх акціях на
оборону людських прав не
знайшовся ні один голос,
навіть тих, яким вдалося
вирватися з окупованої не-
вільничої України, в обо-
роні права для кожного
українця говорити своєю
рідною українською мо-
вою. А вже обидою всіх
українців є факт, що аме-
риканська фірма для ви-
стави у Києві виготовила
каталог російською мо-
вою. Чи відважилась би ця
фірма на виготовлення та-
кого каталогу у французь-
кій мові для такої ж виста-
ви в Монреалі? Включім
клич на оборону українсь-

„Днес веселія день...“ в Гантері

Юди, Анни й Каяфи.

Та не тільки цей „Веселія
день“, а й прескорбні дні:
Страсний Четвер і П'ятни-
ця, і тиха субота мали в тій
скінці краси й молитви — в
церкві св. Івана Хрестителя
у Гантері — свій торже-
ственний настрій, зміст,
вислів. І Служба Божа в
четвер ранком на пам'ятку
Останньої Вечері, і увечері
Страсті—двадцять Сван-
гелій, і в п'ятницю покла-
дження — із обходом довко-
ла церкви — Плащаниці, а
вечором Єрусалимська
Утрена, — усе відбулося
згідно з нашим старовин-
ним обрядом і традицією. А
все це відбулося завдяки о.
Маркові Дирлі, ЧСВВ, що
на ці дні прибув до Гантері;
ще й через три дні виголо-
сив передвеликодні пропо-
віді і пересів сповіді. Ці
проповіді були зв'язні, ясні,
блискучі змістом і формою.
На всі Служби приходили
мешканці Гантері й око-
лиць та гості й виповняли
це церковцю. На Велик-
день вірні заповнили цер-
ковцю. На Великдень —
разом із радісним сонцем у
третельних просторах бла-
киті, разом із подихами
черстою вітерця, що грав
шумів вітмих дерев у
брунках, понеслося в обо-
ході довкола церкви „Вос-
кресі Ісусе от гроба“. Далі,
понеслися співи воскресної
утрені, те наше „ПЛОТЮ
УСНУВ“, і Служба Божа,
та слово воскресного прі-
виту Отця від престолу, і —
по Службі Божій — священ-
ня пасок. І в кожному з нас
там прийняти одиалося
серце, а думка подинула в
Україну: там же наші рідні

святкують у своїх серцях
цей „Празник празник“, і
вони — як і ми тут іще на
волі — святкують пасху
красну, хоч і в тиші, скрито,
таємно. щоб не довідалися

М. Островецька

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 1-го квітня 1978 року
відійшов у Вічність
мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.

Д-р ВАСИЛЬ СТЕФУРАК

Цією дорогою почувався до обов'язку зложити ширю
подяку Рідні, Приятелям та Знайомим, які розрадою,
співчуттям та моральною підтримкою дали мені правдиві
докази пошани до Покійного.

Щиро дякую Отцям зі собору св. Володимира і Ольги
та о. Протопресвітеру Ф. Білешкому зі собору св. князя
Володимира, о. І. Кротеві і Протопресвітері Ф.
Білешкому за відправлення Парастасу, о. Мітраторі М.
Бутринському, о. Кришанові П. Джудинському та о.
Протопресвітері Ф. Білешкому за відправлення
Панахиди і о. Мітраторі М. Бутринському та о.
Протопресвітері Ф. Білешкому за відправлення в церкві в
часі похорону.

Зокрема, о. Мітр. М. Бутринському за прощальні
слова в церкві в часі трини, як також о.
Протопресвітері Ф. Білешкому за зворушливі слова в
часі трини.

Щиро дякую хорів при соборі св. Володимира і
Ольги „Прометей“ на чолі з його диригентом п. Р.
Андрієм за чудовий спів в часі Панахиди.

Сердечно дякую п. Проф. Марчукові за теплі слова
прощання мого Мужа на Вічний Спокій в часі
Парастасу від НТШ, голові Лікарського Т-ва на Ілліної
Д-рові Орншкенцеві за слова прощання в часі Панахиди.
П. Домашевському від Гуцульського Товариства
„Чорногора“, Д-рові Фаріонові від парохії, Магістрів І.
Яремкові від Ради Директорів — Видавництва
„Українського Життя“, Інж. Голяшові від Комбатантів
УПА і інших військових формацій, Д-рові Ткачові від
Друзів-Гуцулів і Гуцульського Т-ва „Черемош“ з
Філадельфії, Інж. Трусевичів від Комітету Оборони
Традицій Української Католицької Церкви. Дякую всім
Тим, що дарували квіти, зложили щедрі пожертви на
Служби Божі і дати на Патріарший Фонд.

Зокрема, дуже дякую Шановним Лікарям за почесну
стіжку біля домовини, та всім тим Друзям, які несли
домовину Покійного до Церкви і на цвинтарі.

Щиро дякую за співчуття зложені особисто, листовно
чи телеграфічно.

Зокрема дуже дякую Миколі і Любі Драганчукам, які
в тяжкій мій горі прийшли мені з правдивою поміччю.
Сердечно дякую похороному заведенню Музики і Син за
совісне переведення похорону.

Особливу подяку складаю Сестрицтву при церкві св.
Володимира і Ольги за прекрасне підготування трини.
Я прошу Милостивого Бога, щоб усіх Вас, дорогі
Приятелі, кріпко здоров'ям і тримав Вас у своїй ласці.

ЕМІЛІЯ СТЕФУРАК

СПОРТОВА ШКОЛА

УСВТ „Чорноморська Січ“

відбудеться на протязі 3-ох тижнів в часі
від 2-го до 22-го липня ц. р.

на Оселі УРС „Верховина“ в Глен Спей, Н. Й.

По інформації писати:
Ukrainian Sitch Sports School
880 Sanford Avenue Newark, N.J. 07106

ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД

СЕНЬОРИВ

Українського Народного Союзу

відбудеться

на Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

в днях: від неділі, 4-го до п'ятниці, 9-го

червня 1978 року

з ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Неділя, 4-го червня:
від год. 2-ої по пол. — Реєстрація — познайомлення;
від год. 6-ої веч. — Привітальна вечір;
від год. 8:30 веч. — Виступ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ГРУПИ
під керівництвом пані ОПРИСКО;
від год. 9-ої веч. — ЗАГАЛЬНА ЗАБАВА для учасників
З'їзду.

Понеділок, 5-го і

Вівторок, 6-го червня:

год. 9-та рано:

Відкриття 4-го З'їзду і ділові наради з відчитанням і
прийняттям протоколу 3-го З'їзду, звітами і дискусією
над ними та остаточним узгодженням і схваленням пра-
вильника „Об'єднання“.

Доповідь архітекта ІВАНА ЗАЯЦЯ про проект
„КОНДОМІНІУМ“ і прийняття ухвал в справі будови
дому для старших на Союзівці.

Вибір нових органів „Об'єднання“ на 1978/79 і у віто-
рок по вечері висвітлювання прозірок („слайдів“) па-
нею М. АНДРЕЙКО.

Середа, 7-го червня: День призначений для індивідуальних
прогулок, чи відвідан, а по вечері п. Ярослав КУ-
ЛИНИЧ висвітлюватиме фільм про „УКРАЇНЦІВ У
СВІТІ“.

Четвер, 8-го червня: свято „ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОД-
НЄ“, год. 11-та — СЛУЖБА БОЖА;
год. 2-га по пол. — П. Я. КУЛИНИЧ висвітлюватиме
другий фільм „ПОСВЯЧЕННЯ КАТЕДРИ СВ. СО-
ФІЇ В РИМІ“.

год. 7-ма веч. — СВЯТОЧНА ВЕЧІРЯ-БЕНКЕТ з ви-
ступом бандуриста — проф. РОМАНА ЛЕВИЦЬ-
КОГО та розваговою програмою з участю гуморис-
тів і різними несподіванками, які готує пані М. БУР-
БЕЛЛА.

П'ятниця, 9-го червня:
год. 10-та рано: Підведення підсумків 4-го З'їзду, схва-
лення резолюцій і рекомендацій, устаткування дати 5-го
З'їзду в 1979 році та закриття З'їзду;
год. 12-та дня — ПРОЩАЛЬНИЙ ОБІД

До участі в З'їзді запрошуємо всіх сеньорів, які є членами
УНСОЮЗУ. В справі приміщення на Союзівці слід
звертатися прямо до Управи Союзівки, залучуючи
завдаток в сумі 10 дол.; оплата за 5-денний побут з харчами
виносить 65 дол. (за один день 14 дол.) від особи. Адреса
Союзівки така:

Ukrainian National Ass'n Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446 (914) 626-5641

За Комісією Головного Уряду УНС:

Инж. Степан Куропась Д-р Ярослав Падох
голова секретар

За Управу „Об'єднання Сеньорів УНС“:

Д-р Володимир Савчак Д-р Галина Носковська-Гіряк
голова секретар

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Теодозії з Гафтковичів Коцик

на Патріарший Фонд зложили:

Богдана, Володимир і Ігор Тарнавський	\$100.00
Ольга і Ярослав Гафткович	20.00
Надія і Іван Гафткович	20.00
Марія і Лашло СІЯ	20.00
Евгенія і Володимир Коцько	10.00
Марія і Михайло Крижанівський	10.00
Мігр Александер Гривар	10.00
Марія Холсчук	10.00
Марія і Омелян Омеліський	10.00
Ольга і Михайло Малинівський	10.00
Люба Мурин	5.00

В Сороковий день смерті

мого Незабутнього і Найдорожчого МУЖА

бл. п.

Проф. ІВАНА МИХАЙЛОВИЧА

КРИЛОВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

і ПАНАХИДА

в неділю, 21 травня 1978 р., о год. 10-й ранку

в церкві Всіх Святих в Нью Йорку

11-та вулиця (коло 3-ої Авеню)

Щиро прохую згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина ОКСАНА

У глибокій жалобі ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 10-го травня 1978 року відійшов у Вічність

мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. Протопресвітер

о. ПАВЕЛ ФАЛЬКО

б. заступник настоятеля Церкви-Пам'ятника св. ап. Андрія Первозванного, Блаженні-
шого Митрополита Мстислава, секретар Науково-Богословського Інституту і редактор
„Українського Православного Словця“ в С. Бавид Бруку, Н. Дж. Покійний народився
10-го січня 1896 р. на Ковельщині, Волин.

СВЯЩЕНИЙ ЧИН ПОХОРОНУ розпочнеться в п'ятницю, 12-го травня 1978 р.,
о год. 7-й веч. в Церкві-Пам'ятнику.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в суботу, 13-го травня 1978 р., о год. 8:30 ранку.

У безмежному смутку:

дружина — Паміятка ЛЮБОВ

прибраний син — о. ЄВГЕН НАРУШЕВИЧ

з дружиною АЛЛОЮ

брати — СЕРГІЙ і АНАТОЛЬ у Польщі

швагрі:

ЛЮДМИЛА СЕРДУК з мужем ВАСИЛЕМ
ДАРІЯ ВЕСТУД з мужем ДЖОРДЖЕМ
сестрички — д-р БОГДАН ФАРАОНІВ з дружиною
ОЛЕЮ

В далекому Казахстані, в м. Каранді,
31-го березня 1978 р., скінчила свої страждання

С.Л. П.

ВІРА МАРКІЯНІВНА
ЧЕРАНІВСЬКА

Віра дочка свого народу, сильна духом і тілом, з двома дипломами
Київського Університету (філософсько-педагогічний і філологічний),
прожила близько 86 років.

Майже половину життя, марно страчено, в невимовно тяжких
умовинах. Одинок, відірвана від рідного міста та в чужому оточенні,
несла свій хрест від початку Другої світової війни, аж до могили —
десять літ сибірського заслання і 23 роки в притулку для інвалідів.

Залишила дочку і внуку, які просять всіх, хто щиро вірить в силу
молитви, помолитися за спокій душі Спочилої, бо як сама писала — „Я
за вас усіх покутувала“.

Замість квітів на недосяжну могилу, складають 100.00 доларів
на Фонд Гарвардських Студій —
в безмежній скорботі:

дочка — ЛІДІЯ ВІЗЕРКАНОК
з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
внука — НАТАЛІЯ

В ПЕРШУ СМІНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п. о. Протоієрея

ПАВЛА ДАРМОЦЯ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 16-го травня 1978 року, о год. 9-й ранку

в церкві св. Михайла в Геммонд, Індіана

яку відправлять

Архископ КОНСТАНТИН і о. ІВАН ШАРБА

Про молитви за упокій душі Покійного просять:

дружина — ОЛЬГА

син — ДЕНИС з дружиною ШЕРІ і донею РЕБЕКОЮ

сестра — РУЗЯ ПАХОЛОК з мужем ПАВЛОМ

брат — ВАСИЛЬ з Родиною в Україні

Ближча і дальша Родина в Краю і Америці

Після відправ відбудеться мала перекуса.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ...

(Закінчення зі стр. 2-ой)

ділянкою праці кожного університету — це дослідна праця. Вона віддзеркалюється найкраще у публікаціях, в яких м. ін. з'являються праці інститутів чи семінарів при поодиноких катедрах. Не зважаючи на найважчі умови праці, пошастило УВУ видати за час діяльності у Німеччині — тобто за приблизно 32 роки активності, 147 різних позицій на бл. 21.000 сторінок друку — у тринадцяти різних серіях. Півна бібліографія видань є постійно мішеня в щорічно видаваних програмах викладів, в яких є також постійно мішений важливий з історичного погляду — склад академічної самоуправи та повний список професорської Колегії. Не від речі згадати, що видання служили в рівній мірі поширенню вислідів дослідів, що й навчання. Коли в першому випадку дуже важливі монографії, серії Записок, Наукові Збірники, «пам'ятники» української еміграції, чи українських діалектів, кварталник «Етологія», тоді для студентів спеціальну цінність мають скрипти та підручники, серед яких знаходимо капітальну двотомову Історію України проф. Н. Полонської-Василенко. Чимало уваги присвячено науковій інформації, тобто виданням у чужих мовах: так з'явилося досі 21 видання у неукраїнських мовах, а саме 11 у німецькій, по чотири у французькій та англійській, одно видання було українсько-німецьке, друге українсько-англійське. Програма викладів появлялася завжди як двомовне видання (українсько-німецьке), а з 1978 р. з'являється вона ще й з англійським текстом. Капітальний Збірник на пошану професора і доктора УВУ Ю. Шевельова вишов взагалі із працями у шості різних мовах (і — до речі — із причинками 30 неукраїнських і 20 українських дослідників). Також кварталник «Етологія» приносить статті у різних мовах.

Говорячи про видання УВУ, не можна поминути «річниця» об'єднаної організації — німецькомовних «Записок Товариства Сприяння Українській Науці». Це найкраще «вікно» у науковий світ і тому Запискам присвячується щораз більше уваги. В часі читання доповіді з'явилася 14 чергове число (разом на 1,220 стор.) — із численними причинками не тільки українських, але й німецьких і французьких вчених. В «Записках» об'єднуються наслідки української різноманітності.

Якщо ми «Записки» назвали «вікном назовні», то не менше важливі з погляду міжнародних зв'язків є спільні зустрічі, влаштовувані із 1953 р. у співдії із понад 30 не-українськими науковими установами. Ці зустрічі сталися зокрема часті в останніх шести роках, коли вони відбувалися в пересіці шостих (за 6 літ було їх 68). Вони охопили собою понад 100 доповідників із 12 різних націй, при чому відбувалися вони в 15 різних містах Німеччини, Франції, Бельгії, Австрії чи Ліхтенштайну. Варто підкреслити, що 1977 р. були такі важливі зустрічі, як «сукцесивні тижні» у католицькому паризькому університеті; резюме всіх прочитаних доповідей з'явилося згодом у офіційному Бюлетені Університету. Другою важливою імпрезою був Франківський день у паризькій Сорбоні. Планується розгорнути франківські вечори подібно, як це свого часу було із Сковородинським ювілеєм у 250-ліття народина, коли було в сумі 13 вечорів у Парижі й Лілі (у Франції), у Мюнхені й у Штуттгарті (у Німеччині), чи у Відні, Зальцбурзі та Іннсбруці в Австрії. Як тривалий спогад про цей Ювілей залишилися два видання, при чому дуже важливі є франкомовний збірник — перше видання у Франції про Сковороду з передмовою Нестора французьких славистів — д-ра г.х. УВУ і почесного професора Сорбони П. Паскаля, Французьке видання цінне ще тим, що воно видане спільно із Інститутом славистичних студій у Парижі, отже установою, традиції якої сягають ще Міцкевичівських часів.

В міжнародних зустрічах УВУ спеціальне місце треба було відвести зустрічам приязні: українсько-болгарської, українсько-польської чи українсько-жидівської. Це саме вони мають спеціальне значення з погляду плекання європейського духа, чи з погляду взаємного зближення за засадою «через пізнання до розуміння й до пошани». Саме ті вечори дружби планується розбудувати і на червень в УВУ заплановано виставку трьох чеських графіків, із відповідним введенням заступника ексильного Пен-Клюбу.

Важко в одній доповіді чи статті охопити всі ділянки праці, але ж важливо бодай кількома словами вказати на вечірні доповіді для української громадськості, ведені в душі університетського поповнення знання. Але поруч із вечірніми викладами в цій діяльності зустрічі варто відзначити ще один новий різновид активності: виставки — досі три — українських майстрів. Це саме ті виставки вказують на ще одну роль ексильного університету у наш час. Університет не сміє бути, а зокрема ексильний університет не сміє організуватися до науково-навчальної діяльності. Він мусить бути всебічним культурним центром, бож саме це поширення завдань витворює біля університету дуже сприятливу атмосферу, яка поширюється ширше на діаспору. «Поняття без картинного унагледження є порожні, самі унагледження у картинах без поняття є сліпі» — ствердив Кант. Поняття, як предмет науки, і унагледження, як предмет мистецтва, взаємно проникають себе і доцільно доповнюють. Вони творять шойно замкнену цілість, яка є необхідна до сформування правдивої особистості. А втім, це саме мистецтво є інтернаціональне, — саме воно є загально зрозуміле, і проникає легше, як слово! Тому саме мистецтво мусить зіграти важливішу роль в майбутніх спільних вечорах дружби.

Дружня атмосфера взаємного сприяння дозволяє в сьогоднішній важкій історичній час забути давні напруження чи ресентименти. Ця атмосфера сприяє також внутрішньому зосередженню, застанові, а ті духові здібності випливають із найкращої традиції класичних університетів. Це зосередження має допомогти знайти вихід із сучасної односторонньої технократії, яка переосілює сам тільки матеріальний успіх, при чому у змаганні до успіху забувається на давні цінності й чесноти, і нам їх сьогодні дуже нестаток, бо їх заступити важко, чи — вірніше — неможливо! Це ж саме у передаванні тисячелітньої культури із традиційними й її питомими цінностями була справжня величина європейської цивілізації. І без традиційних цінностей ми ніколи не повернемося до європейської духовної єдності. Без основних цінностей ми будемо постійно залишатися в гетто наших давніх ресентиментів, що їх, вправді, не легко позбутися, але їх можна темперувати на базі твердої християнської віри, віднолюючи до собі засади справжнього гуманізму, і в той спосіб легше вже прямувати до далеких цілей, — завжди із зрозумінням для справедливості, — із розвагою, але й відданою любов'ю — в рівній мірі для ідей і засад, які нам привічують, що й для людей, яким служимо. Інакше впадемо знову у круті давніх помилок взаємних порохунків, з яких зможуть скористати тільки давні імперіалістичні потуги, із своїми давніми схильностями спиратися на насиллі. Нам же ж треба протиставити насиллю тверду мораль, яка бере в опіку права людини. Можливо, що саме те є й найважливіше завдання ексильного університету, — в даному випадку УВУ, як університету, що має служити не тільки своїм землякам, але й іншим ексильним групам. Ексильний університет мусить стати вихідним пунктом для спільноти народів, — насамперед вужчої: народів, об'єднаних спільною долею, щоб потім поширити свої завдання. Ідеться про те, що ексильні групи повинні собі взаємно — на базі визнання і респектованих засад — гарантувати природні права, — права на свободу, справедливість, лад і мир.

Коли я стою перед Достойними зібраними у передвеличній час, то майже самочинно насуваються на думку величчя слова нашої насущної молитви про царство Боже на землі. Коли найбільший Учитель людства вчинив спускників, «Отче наш» мовити, то думав він напевно про співжиття й іспіву всіх людей у тому Божому царстві, — про співдії всіх народів, які себе не знищують, але взаємно собі допомагають у боротьбі проти зла, — допомагають собі насамперед у поширенні Божественної науки, але не мечем і вогнем, як це — не раз в минулому бувало, але силою любови, яка, даючи розуміння рівності всіх ближніх, самозрозумілим чинить також вирівнювання — тобто рівний розподіл земних діб. Сьогоднішніми апостолами нового ладу мусять стати саме ті, які в цю пору найбільше несправедливо діткнені, які самі найбільше терплять у наслідок жорстокості й неправди — отже політичні емігранти, чи переслідувані за віру катакомбних Церков. Їхніми речниками мають бути духовні еліти, а для них природним осередком стають університети. Це є університетських кафедр мають бути проповідниками нові засади співжиття

Історично-пам'ятковий Збірник про гімназію СС. Василянок у Львові готується до друку...

Видати чи заховати в архів? Оце питання було до вирішення перед зібраними членами редакційної комісії для видання ювілейної книги гімназії СС Василянок, що зійшлася 2 квітня 1978, в домі НТШ в Нью-Йорку. Народа відбулася при участі таких осіб: Василь Лев, Анна Карпінська, Стефанія Бернаді, Ольга Дзядів, Дора Рак. Рішення продовжувати чи радше відновити працю, бо було б недоглядом, а то й занедбанням, якщо б збірник не появився. Ідеться про те, щоб зібрані матеріали були утримувані для забезпечення пам'ятки про школу, що сповнила важливе завдання у галицькій суспільності, та про людей з цією школою пов'язаних. На перше препечене мі-

сце виступав поетат Митрополита Андрія Шептицького, опікуна і добродія школи. Далі декілька відданих педагогів, монахів і світських вчителів, що втримали навчання на високому рівні і випродали в світ сотки українських жінок — не лише з основним освітнім, але й світоглядно-приготованим до несприятливої політичної дійсності галицького відданого України. Це буде також нагода належно оцінити і віддати признання за працю монахів — Сестер Василянок, що не лише адміністрували школою, але й дбали про здорове моральне виховання молодих дівчат, а втримуючи інститут для учениць з-поза Львова, уможливили також багатьом не-

людям, а не анархістичного знищення й сіння хаосу, як це, було донедавна в багатьох університетах, що виростили у модерній спільноті добробуту й зануди. Звичайно, ті далекі цілі вимагають поважної підготовчої праці, без якої вони зависнуть у повітрі, будуть недосяжні. Тому то я вважав за доцільне вказати Заінтересованим на прикладі конкретного університету багаті можливості дії, бо — як кажеться — без конкретних прикладів залишається всяка теорія сірою. Тільки приклад може зрушити, одушевити, спонукати до дії. І виходячи від нашого конкретного прикладу, ми маємо широко відчинити двері для всіх Приятелів, — сподіваю, знайдемо також і відгомін. Бо саме цього домагається від нас не тільки відчуття справедливості, але також й розважлива застановка: Ідучи одиноким, ми здані на невдачу; у спільному поході зможемо одолати успіх. В такій ситуації навіть егоїсти стають на шлях кооперації, щоб службою людству прислужитися й власною народом: знайти йому місце у крузі вілних і рівних національних спільнот. Тоді із власного терпіння збудуємо краще будуче і перемину терпіння у щастя перемоги над злом.

* Примітка: як було згадано у тексті, учасники вчора отримали у доповненні до доповіді статистичну таблицю із подробицями даними про розвиток аудиторного навчання за 10 років. Ця таблиця — просто із технічних причин — важко давати у періодичному органі. Все ж таки, варто із неї навести декілька цікавих даних, що вказують на розвинутий тенденції УВУ. І так, наприклад, кількість викладачів зросла від числа 21 у 1968 р. до 47 у 1977 р., при річній пересічній у тому часі 39. Вони читали 39 курсів у 1968 р., — 81 у 1977. Викладових годин було за 10 років — 6090, тобто пересічно по 609 годин річно. Найбільшій кількості викладових годин досягнуто 1976 р. — 1087, а за звичайного року, що в цьому році — побіч традиційних семестрів на обидвох факультетах — була ціла низка курсів: Високшкільні курси українознавства — зимовий і літній; учительські курси для кандидатів доповняльних шкіл українознавства; англомовні курси Сходознавства й совогелогії (спільно із Центральним Міністерством Університетом); підніжні курси української мови. Окремо треба ще відзначити спробу організувати на прохання Вищого Церковного управління УАПЦ Вищі Теологічні Курси (які відбулися літні 1971 р. за керуванням тодішнього Декана філософської факультету проф. д-р Н. Полонської-Василенко). Загальна кількість студентів та курсантів досягла за десять літ числа 1081, а останнього року (1977) виражається вона цифрою 148. Дипломів (магістерських та докторських) видавано у річній пересічній по 12, що найкраще вказує на доволі високі вимоги ставлені до кандидатів, бо відсоток дипломів у стосунку до кількості студентів є низький.

(Кінець)

заможним дівчатам дістати до цієї престижної школи. Ця книга буде немов винагородою за їх витривалість праці, хоча так, як безпечесний був їх хід.

Не багато в тіх, що хотіли б скласти все в забутий до архіву, а зібрані досі гроші передати на «тухлі» цілі. Але хотілось би їх перекопати про потребу цього видання, яке в нормальних обставинах було б публіковане в рідній Львові. Це по-правді моральний обов'язок супроти тих жінок, колишніх учениць гімназії, та їх останніх колишніх вчителів, що залишилися вдома і очікують появи цієї книги за морем, бо самі цього зробити не можуть.

Пригадати треба, що основне рішення надати друком пропам'ятку книжки гі-

назії Сестер Василянок у Львові було ухвалене на ювілейній з'їзді з нагоди 50-ліття першої муртури (1914-1964), що відбувся в днях 12 і 13 вересня 1964, в Керговичах на Союзівці. В цій великій з'їзді були заступники кількох колишніх галицького життя, по-чавши від абітурієнтів першої муртури й тих, щокінчали школу в останніх роках. Було також й деяке число вчителів цієї славної на всю Галичину середньої школи. Всі вони визнали потребу такого видання і склали початковий фонд.

Призбирання матеріалів є доволі. Готове в історії гімназії, списки і статистичні інформації, спомини, статті, знімки, і т.д., які вимагають кінцевого зредгування. Початковий фонд треба поповнити і в цій напраті хочемо поспілку зібрати акцію. І от тепер редакційна комісія, приспівуючи прадо над виданням книги про гімназію СС Василянок у Львові, звертається із закликом і проханням до всіх колишніх учениць:

- 1) надіслати чим скоріше відповідні записки;
- 2) повідомити про зміну адреси (від часу з'їзду);
- 3) надіслати додаткові всі матеріали, що відносяться до історії і життя гімназії;
- 4) переводити додаткові збірні.

REAL ESTATE

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500
ПРОПОНУЄ:

IRVINGTON — 1-род. модерна рачна, 6 кімн., 3 спальні, додатково 2 вкінчені кімн. в пивниці, газове опігвання.

MAPLEWOOD — Tudor, в д. добром стані, 6 кімн., 1½ лазнички, вікни, пивниця, 2 гаражі. Ціна по-міркована.

MILLBURN — Tudor — 1 бл. від бизнесового центру, 8 кімнат, 3 спальні, дуже догідно до транспор-тації.

LG. HOUSE on 8 ACRES
3 bd. rms. Eat in kitchen, 2 bath rms, full basement, fire place, with summer cottage and pool.
Kew-Honkton, New York
(914) 626-7564

for sale by owner, Jersey City Heights
4 FAMILY
3 rooms each apt. Modern. Recently renovated. Air conditioned. All new water lines. Copper tubing. Gas hot water heat. Baseboard radiation. New plumbing. Cast iron tubs. Tile baths. Good neighborhood. Convenient to bus lines. Must be seen to appreciate. \$65,000.00. Taxes \$2,275.00. Income \$8,400.00. Can be increased. For appointment call —
(201) 864-5186

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ на ФЛЮРИДІ
придбайте ділянку під хату 85 x 120 від \$8,000
100 x 110 на дві родини \$10,000
НОВІ ХАТИ від \$28,500
СПІЛЬНІ ДОМИ
„Гарден Гоумс“

Спальня, привітна кімната, кухня, ідальня, веранда, від \$24,500
2 спальні, пр. кімната, кухня, ідальня, 1½ лазнички, гараж, від \$32,500
В ціні включено ділянку, центральне опігвання і околордженя.

SUNNYLAND REALTY
Stephen Kowalchuk — Realtor
855 N. Park Ave., Appt. 3, Ft. 3703
(305) 886-3060

Формат книги та її оформлення і приспіване видання залежить від збільшення видавничого фонду. Редакційна комісія бажала б видати працю протягом 1979 року і сподіється підтримки не лише від колишніх учениць, але й симпатиків цієї навчальної установи.

Всю кореспонденцію про-симо слати на адресу:
проф. Василь Лев,
гол. редакційної комісії,
Shevchenko Scientific Society
302-304 West 13th Street
New York, N.Y. 10014
а чеків зі зазначенням „На Фонд Книги Гімназії Василянок“.

Незадовго появиться кни-га про Академічну гімназію у Львові, тож годиться, щоб її посестра — жіноча гімназія СС Василянок у Львові — додала свою частку до історії про молоді українського Львова.

Дора Рак

ЮВІЛЕЙ І УД УНА — СТАНЦІЯ НЮАРК

Нюарк, Н. Дж. — В суботу, 20-го травня ц. р., тут в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект есвені в Ірвін-тоні відбудуться ювілейні святкування Братства колишніх Вояків І УД УНА з нагоди 25-річчя існування Станції. У програмі бенкет з діловою і розваговою програмою (початок о год. 6-й вечора) і товариська забава, до якої гратиме оркестра „ОГО“ п. О. Голованського. Вступ на бенкет і бал 20 доларів; бал — 8 дол., для студентів 5 доларів. Зголошення до 14 травня приймає П. Семенюк; телефонувати на число: (201) 762-8470.

ВЕСНЯНА ЗАБАВА „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ“

Ірвінґтон, Н. Дж. — В суботу, 13-го травня ц. р., тут у приміщеннях Українського Народного Дому при 140 Проспект есвені відбудуться весняна забава Українського Спортивно-Виховного Товариства „Чорноморська Січ“ при звужах вокально-інструментального ансамблю „Зелене Жито“ з Філадельфії. Початок забави год 9-та вечора. В часі перерви відбудеться роздача нагород з відбиванкового турніру СУАСТ-Схід, що відбудеться цього ж дня в залі Колумбії Гайскул у Мейплвуді. Столики можна замовляти в крамнищі „Дніпро“ тел. (201) 373-8783.

HELP WANTED — FEMALE

HOUSE KEEPER COOK
Experienced, beautiful country home, recent references, exceptional chance for a great summer.
Call (212) 874-6263 after seven o'clock.

NEED DAY WORKERS
Live ins, for good jobs, in good homes. Good salary.
Call (201) 763-0707 between 1 p.m. — 5 p.m. Tuesday — Saturday

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЦПРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоро-нами на цвинтарі в Велінґ-Вруку І перепосилаємо Тілі-них Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESeex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2585

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

впровадв нову класу забезпечення для дітей, а саме:

МОЛОДЕЧУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ

Чи може бути кращим дарунком для наших дітей, як грамота життєвого забезпечення Українського Народного Союзу?

З ОДНОРАЗОВОЮ ВКЛАДКОЮ ТА АВТОМАТИЧНОЮ ЗМІНОЮ НА КЛАСУ Р-65 З ДИВІДЕНДОЮ

ВІК ВИДАЧІ: Від народження до 15-го року життя.

СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: 1.000 доларів термінового забезпечення до віку 23-ох років та 5.000 доларів забезпечення в класі Р-65 після.

ВКЛАДКИ: Одноразова вкладка 75.00 доларів при видачі грамоти без дальших вкладок, аж до віку 23 років.

Відтак 75.00 доларів річно від 23-го року до річниць видачі грамоти найближчої до 65-их уродин.

ГАРАНТОВАНІ МОЖЛИВОСТІ ДОДАТКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: Можна набути додаткові грамоти забезпечення на суми не вищі від Р-65 грамоти, без доказів стану здоров'я в такому часі:

1. В річницю видачі грамоти у віці 25, 28, 31, 34, 37 та 40 років;
2. З нагоди одруження забезпеченого (-ой);
3. З нагоди народження дитини у забезпеченого (-ой);
4. З нагоди законного адоптовання дитини забезпеченим.

Загальна сума всіх цих додаткових грамот не може перевищити п'ятикратної суми основної грамоти в класі Р-65, тобто 25.000 доларів.

ЗВОРОТНІ ВАРТОСТІ: Грамота має наступні зворотні вартості до вибору, а саме грошові звороти, частинно видані забезпечення і безплатне продовження.

ПОЗИЧКИ: На бажання забезпеченого може бути уділена йому позичка на підклад грамоти.

ДИВІДЕНДИ: Ця грамота гарантує виплату дивіденди починаючи від 25-го року життя.

Всіх заінтересованих в справі набуття цього нового і надзвичайно корисного роду забезпечення для дітей і молоді, просять за інформаціями звертатися до місцевих секретарів УНСоюзу, або безпосередньо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street ■ 3rd Floor ■ Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200 ■ New York tel.: (212) 227-5250

Товариство Українських Домовласників в Нью Йорку відбуде збори

Дня 19-го березня 1978 р. відбулися в Нью Йорку річні Загальні збори Т-ва Українських Домовласників. Зі звітів членів уступаючої Управи присутні доповідали про поширення ідеї об'єднання домовласників серед наших поселень, що могло б отримувати деякі фінансові вигоди. За звітовий період, за зразком Нью Йорку, створилися Товариства Домовласників на Квінсі та в Чикаго. На 15% збільшилася кількість домовласників і на Україн-

ському давнтавни. Дуже приємним явищем було ствердження факту, що нові домовласники, це — люди молодшого, або й зовсім молодого віку, що й запевняє дальший розвиток української ділянки. Занотовано, також, збільшений поворот українського елемента до своєї ділянки, а молоді, зокрема.

До Нової Управи обрано: інж. Іван Когут — голова, Іван Лозовий — заст. голови, д-р Марія Гурин — секретар, інж. Володимир Салія — скарбник, Іван На-

заревич та Остап Хрін вілні члени управи. До Контрольної комісії ввійшли: інж. Лев Мащак — голова, Зенон Крамарчук та Богдан Поритко — члени.

У прийнятій та дружній атмосфері продискутовано справи Товариства та вирішено, негайно приступити до відкриття Канцелярії Т-ва Домовласників. Канцелярія має стати інформаційно-дорадчим центром у ділянці набуття реальності — та внаймеш мешкан, як також, поширювання ідеї, про konieczність збільшення масиву українських поселостей, як важливої економічної бази нашої етнічної групи. Приміщення для канцелярії, безкоштовно, запропонував Іван Філь, а першим до праці, як консультант, зголосився д-р Микола Шпитко. Всіх зацікавлених, проситься спілкувати за дальшими повідомленнями Т-ва Домовласників.

FARMS & CO. HOMES

CASCADING STREAM
8 secluded acres, 3 bedroom country home, amidst towering pines. Small barn. 10 minutes to Soyuzivka. \$49,900. Terms.
KOPF OF KERNOWSKON, N.Y.
Dial: (914) 626-7500

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛВНИ УНСОЮЗУ!

REAL ESTATE

HOUSE for SALE
Catskill, Ellenville, Ulster Heights. Prime area; Ukr. neighbors, beaut. young 90 ft. — 7 m. stone & redwood, custom ranch, oversized 2 car garage, fire place, 2 baths, many extras. Near UNA Estate, schools, shopping. Low taxes. 2 lovely acres, 300 ft. frontage. Outstanding value.
(914) 647-3594

Увага! ДЕЛЕГАТИ Увага!
на 29-ту Конвенцію УНСоюзу в Піттсбурґу, Па.
КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ І ПІТТСБУРґУ ПЛАНУЄ

ПРОГУЛЯНКУ КОРАБЛЕМ РІКАМИ ЦЬОГО МІСТА

у вівторок, 23-го травня 1978 року від год. 7-ої до 10-ої увечері.

Кошт прогулянки, включно з вечерею на кораблі — \$10.00.

Зацікавлених Делегатів проситься зголошуватися НЕГАЙНО до

Головної Канцелярії УНСоюзу
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Тел.: (201) 451-2200; (212) 227-5250-1

У всіх правних справах, таких як: розводи, тестаменти, імїграційні справи, спадщини, випадки, справи зв'язані з нерухомостями, трансакція майстрових справ кравчих, які живуть в Україні або в Польщі, прошу звертатися до:
WASYL NEZOWY
consultant for LOUIS KONOWAL, attorney
Години урядування тільки за домовленіям.
Room 803, 1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102
Telephone (215) 863-3332